

แบบเสนอข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาบุคลากร คณะวิทยาการจัดการ

ประเภท/ลักษณะงาน : อบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ ประชุมวิชาการ
 สัมมนา/สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ฟังบรรยาย
 ศึกษาดูงาน การเสวนา

หลักสูตร/หัวข้อโครงการ : วิกฤตภัยแล้งและแนวทางแก้ไข

วันที่เริ่มต้น(วัน/เดือน/ปี) : 20 กรกฎาคม 2558 วันที่เสร็จสิ้น (วัน/เดือน/ปี) : 20 กรกฎาคม 2558

หน่วยงานที่จัด : สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ

สถานที่จัด : ณ ห้องประชุมจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ชั้น 2 อาคาร วช.1

ในประเทศ ต่างประเทศ

เบิกจ่ายจากงบประมาณ : งบพัฒนาบุคลากร จำนวน : 2,956 บาท

ประโยชน์ที่ได้รับ/สามารถบูรณาการกับการเรียนการสอน :

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าการเสวนา คือ ได้ทราบถึงสาเหตุของวิกฤตภัยแล้งและแนวทางแก้ไข โดยสาเหตุของการเกิดวิกฤตภัยแล้ง คือ 1) เกิดจากการที่ฝนตกน้อยกว่าปกติ ทำให้ปริมาณน้ำฝนมีน้อย และ 2) เกิดจากการบริหารจัดการน้ำไม่ดีพอ ทั้งในแง่วิชาการ การบริหารจัดการ และเชิงนโยบาย

รศ.ดร. เสรี สุภราทิตย์ กล่าวว่า ปัจจุบันแบ่งพื้นที่การใช้น้ำออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนบนจังหวัดนครสวรรค์และส่วนล่างจังหวัดนครสวรรค์ โดยพื้นที่ส่วนบนซึ่งมีพื้นที่น้อยกว่ากลับใช้น้ำมากกว่าพื้นที่ส่วนล่างซึ่งมีพื้นที่น้อยกว่า สาเหตุหลักของการเกิดวิกฤตภัยแล้งมาจาก 3 สาเหตุ คือ 1) การเกิดลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2) การเกิดแอนติไซโคล และ 3) การที่ฝนตกไม่ดีในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณน้ำในเขื่อนไม่ดีด้วยเช่นกัน นอกจากนี้การเกิดวิกฤตภัยแล้งในปัจจุบันยังเป็นผลพวงมาจากอดีต โดย 3 ปีที่ผ่านมาปริมาณน้ำของเราลดลงทุกปี และเราไม่สามารถเชื่อแบบจำลองในการคาดการณ์ปริมาณน้ำได้ ดังนั้นเราจึงควรพิจารณาแบบจำลองใหม่ในการคาดการณ์ปริมาณน้ำทั้งในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ปกติและไม่ปกติ

นายจตุพร บุรุษพัฒน์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ กล่าวว่า การแก้ปัญหาหน้า มิใช่แต่เพียงแก้ปัญหาภัยแล้งเท่านั้น ยังรวมถึงการแก้ปัญหาหน้าท่วม และการแก้ปัญหาหน้าเสียอีกด้วย โดยในสถานการณ์ปัจจุบัน น้ำในเขื่อน 4 เขื่อนหลักมีปริมาณลดลง ปริมาณฝนสะสมน้อยกว่าปีที่แล้ว มีการประกาศภัยแล้ง 2 จังหวัด คือ น่าน และนครศรีธรรมราช ภาคเดียวที่ไม่ประสบปัญหาวิกฤตภัยแล้ง คือ ภาคใต้

สรุปปัญหาการเกิดวิกฤตภัยแล้ง เกิดจาก 3 สาเหตุดังต่อไปนี้ 1) ปริมาณน้ำฝนเข้าเขื่อนน้อยกว่าปกติอย่างมีนัยสำคัญ 2) มีการใช้น้ำอย่างไม่เหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูก (ตอนบนมากกว่าตอนล่าง) เนื่องจากเกิดการแย่งน้ำ จากความกังวลว่าจะขาดแคลนน้ำ 3) ปี 2559 คาดการณ์ว่าปริมาณน้ำฝนจะเข้าสู่ภาวะปกติ 4) การตัดสินใจเชิงขยายขาดข้อมูลเชิงลึก โดยทางออกสำหรับการจัดการน้ำนั้น มีดังนี้ 1) เห็นควรให้จัดตั้ง Draught Task Force เพื่อกลั่นกรอง และวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาล 2) ตั้งเป้าหมายการบริหารอ่างเก็บน้ำเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงฤดูฝน

2559 3) กำหนดเขตแดนการระบายน้ำช่วงหน้าฝน และฤดูแล้งปี 2559 4) จำกัดพื้นที่เพาะปลูกนาปี 2558 ไม่เกิน 2 ล้านไร่ และขยายพื้นที่ที่เสียหาย 5) สำหรับผู้ที่ยังไม่ปลูกต้องบริหารความเสี่ยงด้วยตัวเอง โดยรัฐบาลไม่มีน้ำต้นทุนให้ แต่จะให้ความช่วยเหลือด้วยมาตรการที่เหมาะสม 6) งดการทำนาปรังปี 2559 โดยรัฐบาลเข้าช่วยเหลือ เยียวหาอาชีพ 7) ประกาศระดับการประหยัดน้ำเป็นระดับ 3 (จำกัดการใช้ น้ำ) 8) การจัดการน้ำต้องมุ่งเน้น ไปยังการปรับตัวของผู้ใช้น้ำ 9) ความเป็นธรรมในการจัดสรรน้ำต้องมี กองทุนน้ำ 10) การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนต้องคำนึงถึง CC 11) การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญและ จำเป็นต่อการตัดสินใจ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำ คือ 1) ปลูกพืชใช้น้ำน้อย เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง และถั่วลิสง โดย ถั่วเหลืองและถั่วลิสงใช้น้ำในการผลิต 2 ไร่ครึ่ง เท่ากับปลูกข้าว 1 ไร่ และถั่วเขียว 3 ไร่ ใช้น้ำเท่ากับปลูกข้าว 1 ไร่ 2) การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง คือไม่ต้องปล่อยให้น้ำขังอยู่ในนา ตลอดเวลา สามารถปล่อยให้นาแห้งในระยะเวลาหนึ่งจึงปล่อยน้ำเข้ามา 3) การปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทนการ ปลูกข้าว เช่น การปลูกผักตามฤดูกาล

การเข้าร่วมเสวนาในครั้งนี้สามารถนำไปบูรณาการสอนในรายวิชามนุษย์กับเศรษฐกิจ การ คลังสาธารณะ และเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

รายชื่อผู้เข้าร่วม :

..... อาจารย์กัณดา ตันนิยม
..... และอาจารย์เพชรพร อากรสกุล

ลงชื่อ กัณดา ตันนิยม ผู้เข้าร่วมอบรม

(อ. กัณดา ตันนิยม)

ลงชื่อ พชรพร อากรสกุล ผู้เข้าร่วมอบรม ลงชื่อ หัวหน้าภาควิชา

(อ. พชรพร อากรสกุล)

(รศ.พิไล เลิศพงศ์พิรุฬห์)

ลงชื่อ-..... กณบดี

(ผศ.ดร.สมบัติ สิงฆราช)